

По-строги правила за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, въведени с действащия Закон за мерките срещу изпирането на пари

28 юни 2018 г.

Накратко

Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията („Директивата“ или „4та Директива“) бе публикувана на 5 юни 2015г. със срок за въвеждане в местното законодателство на държавите членки 26 юни 2017г.

Влезният в сила на **31 март 2018г.** нов български **Закон за мерките срещу изпирането на пари:**

- изпълнява задължението на Република България за въвеждане на изискванията на 4та Директива в местното законодателство;
- привежда българското законодателство в съответствие и води до прилагане изискванията на международните стандарти (Препоръките на FATF), на Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране на пари, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпления и

финансиране на тероризма (CETS 198), подписана във Варшава на 16.05.2005 г., както и на задължителни резолюции на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации;

- отменя досега съществуващия ЗМИП;
- осъществява множество и съществени промени в правната уредба относно мерките срещу изпирането на пари;
- прави промени в редица други закони, между които Търговския закон, Закона за търговския регистър, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма („ЗМФТ“), Закона за юридическите

лица с нестопанска цел, Закона за регистър БУЛСТАТ и други;

- изменя и създава нови задължения за задължените субекти;
- увеличава съществено размерът на глобите и имуществените санкции за нарушение по ЗМИП и ЗМФТ.

Правната рамка в областта на мерките срещу изпирането на пари ще бъде допълнена с **Правилник за прилагане на закона.** Съгласно установения в закона срок последният следва да бъде приет до края на месец **август 2018г.**

Какво предвижда новият ЗМИП?

Определя **видовете мерки срещу изпирането на пари**, които се прилагат от задължените лица:

- комплексна проверка на клиентите;
- събиране и изготвяне на документи и друга информация при условията и по реда на ЗМИП;
- съхраняване на събраните и изготвените за целите на ЗМИП документи, данни и информация;
- оценка на риска, разкриване на информация относно съмнителни операции, сделки и клиенти;
- разкриване на друга информация за целите на ЗМИП

Дефинира **съдържанието, обхвата и приложението на комплексната проверка**. Последната включва:

- идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация;
- идентифициране на действителния собственик и проверка на неговата идентификация;
- събиране на информация и оценка

на целта и характера на деловите взаимоотношения;

- изясняване на произхода на средствата;
- текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения и проверка на сделките и операциите, като са посочени и случаите, в които възниква задължението за прилагане на мерките за комплексна проверка на клиентите

Определя прилагането на конкретен вид **комплексна проверка съгласно оценката на потенциалния риск**, както и условията, при които се прилага:

- опростена комплексна проверка;
- разширена комплексна проверка

Дефинира понятията **„видна политическа личност“** и **„свързани лица“**; **„кореспондентски отношения“**; определя кръга **високорискови трети държави**.

Определя реда и условията за идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация.

Определя ред за идентифициране на **действителните собственици** и проверка на тяхната идентификация. Променя **понятието** „действителен собственик“ като включва концепцията за непряк контрол. Създава задължение за вписване на информацията относно идентификацията на действителния собственик в съответните **регистри**, регулира условията на достъп до тези данни.

Въвежда нов режим на изясняване **произхода на средствата**, както и промяна в условията, при които е допустимо използването на декларация за произход на средствата.

Въвежда задължение за изготвяне на **оценка на риска** от изпиране на пари и финансиране на тероризма:

- наднационална (от Европейската Комисия) и национална;
- на ниво задължено лице, въз основа на която последните определят рисковия профил на всеки клиент и взаимоотношение

Определя **факторите**, които следва да бъдат отчетени при изготвяне на **оценката на риска**, създава **специален ред** за оценка на риска при **ЮЛНЦ** и възможност за изготвяне на оценки на риска от професионални организации и сдружения. Установява задължение за приемане на **вътрешни правила** за контрол и предотвратяване на изпирането на пари с определено законово минимално съдържание, определя реда за приемането и одобрението им, както и сроковете за това. Определя задължение за приемане на такива **единни правила** за нотариуси, адвокати, частни съдебни изпълнители и експерт-счетоводители. Прави промени във вътрешната организация за управление на риска от изпиране на пари, дефинира сроковете за съхранение, определя задължение и срокове за **назначаване на специализирани служби** по ЗМИП. Определя реда за **разкриване на информация** при съмнение за изпиране на пари и тези за защита на информацията.

Увеличава размерът на глобите и имуществените санкции в ЗМИП и ЗМФТ, въвежда различен

размер са „повторни“ и „системни“ нарушения. За определен кръг задължени субекти размерът на имуществената санкция може да стигне **до 10 000 000 лева или 10 на сто от годишния оборот**, включително brutните приходи съгласно консолидирания отчет на **крайното предприятие майка**. Предвидени са съответни **наказания както за физически, така и за юридически лица** при неизпълнение на задълженията им, предвидени в закона. Въвежда възможност за налагане на **глоби на лице, което управлява и представлява задължен субект**, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията.

Кои за задължените лица по ЗМИП?

Кръгът от задължени лица по новия ЗМИП е сходен с този, предвиден в досега действащия закон. Категориите субекти, които следва да спазват и прилагат мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и съответно по ЗМФТ, са изброени в чл.4, 5 и 6 на ЗМИП и са:

- БНБ, кредитните и финансови институции;

- доставчици на платежни услуги по Закона за платежните услуги и платежните системи;
- обменни бюра;
- застрахователи, презастрахователи и застрахователни посредници;
- лизингови предприятия;
- пощенските оператори;
- инвестиционните посредници, колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;
- пенсионноосигурителните дружества с изключение на дейността им по управление на фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
- регистрираните одитори;
- лицата, които по занятия предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане;
- нотариуси, помощник-нотариуси и лица, които извършват правни консултации в определени в закона случаи, частните съдебни изпълнители, помощник частните съдебни изпълнители;

- лицата, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти;
- търговците на едро;
- търговците на оръжие, петрол и петролни продукти;
- организаторите на хазартни игри;
- органите по приватизацията, лицата, организиращи възлагането на обществени поръчки; министри и кметове на общини при сключване на концесионни договори;
- юридическите лица, към които има взаимоспомагателни каси, лицата, които предоставят паричен заем срещу залагане на вещи;
- професионалните съюзи и съсловните организации;
- юридическите лица с нестопанска цел;
- професионалните спортни клубове;
- пазарни оператори и/или регулирани пазари, Централния депозитар и другите депозитарни институции, които осъществяват дейност по регистриране на финансови инструменти и по прехвърляния на

такива инструменти чрез откриване и водене на сметки на техните емитенти и/или притежатели;

- политическите партии;
- органите на Националната агенция за приходите, митническите органи;
- изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда.

Какво следва?

На национално ниво предстои да бъде приет Правилник за прилагане на ЗМИП до края на август 2018г., който да уреди допълнителните условия и ред за изпълнение на разпоредбите на закона. Следва да бъде изготвена и националната оценка на риска.

Тенденцията на европейско ниво е за динамично развитие на правната рамка на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм. Текстът на така наречената Пета директива за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма е одобрен на 14 май от Европейския съвет.

Да поговорим!

Свържете се с нас за по-подробна информация относно това как темите, засегнати в настоящия бюлетин, могат да окажат влияние върху Вашия бизнес.

ПрайсуотърхаусКупърс България ЕООД

гр. София 1000

бул. „Мария Луиза“ 9-11, ет. 8

Тел.: + 359 2 91 003

www.pwc.bg

Орлин Хаджийски

Съдружник

orlin.hadjiiski@pwc.com

Николета Стателова

Старши сътрудник

nikoleta.statelova@pwc.com